

ทัศนคติและพฤติกรรมของบุคลากรทางการแพทย์ต่อการจัดการอาการปวดเรื้อรังในกลุ่มผู้ป่วยอาการปวดเรื้อรังที่ไม่ได้มีสาเหตุจากโรคมะเร็ง

ภัทรินทร์ กิตติบุญญาคูณ¹, นริศรา บุตรโชติ¹, ภัทราพร อรรคชาติสี¹, รัตติยา แดนคงยิ่ง¹, ราตรี แมนไธสง¹, จันทรเพ็ชร ราชดา²

บทนำ: อาการปวดเรื้อรังเป็นปัญหาสุขภาพที่ส่งผลกระทบต่อผู้ป่วย ครอบครัวและสังคม อย่างไรก็ตามแนวคิดด้านการรักษาและการจัดการอาการปวดเรื้อรังที่ไม่ได้มีสาเหตุจากโรคมะเร็งของบุคลากรทางการแพทย์มีข้อมูลค่อนข้างจำกัดจึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมของบุคลากรทางการแพทย์ต่อการจัดการอาการปวดเรื้อรังที่ไม่ได้มีสาเหตุจากโรคมะเร็ง ทัศนคติต่อการดูแลผู้ป่วยแบบองค์รวมและปัญหาที่พบ

วิธีการดำเนินการวิจัย: การศึกษานี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก บุคลากรทางการแพทย์ที่เข้าร่วมการวิจัยประกอบด้วย แพทย์ เภสัชกร และพยาบาล จำนวนทั้งสิ้น 27 คน จากโรงพยาบาลจังหวัด 2 แห่ง และ ศูนย์บริการทางการแพทย์ 1 แห่ง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธี content analysis

ผลการศึกษาวิจัย: พบ 4 ประเด็นหลักสำคัญได้แก่ 1) ทัศนคติของบุคลากรทางการแพทย์ต่อการจัดการอาการปวดเรื้อรังที่ไม่ได้มีสาเหตุจากโรคมะเร็งในแต่ละวิชาชีพจะแตกต่างกันไปตามบทบาทและหน้าที่ที่รับผิดชอบ เภสัชกรที่ทำงานด้านบริหารเภสัชกรรมบนหอผู้ป่วยจะเข้าใจผู้ป่วยกลุ่มนี้เป็นอย่างดี และพยาบาลบนหอผู้ป่วยมีความเข้าใจและสามารถประเมินระดับอาการปวดที่แท้จริงของผู้ป่วยได้ 2) พฤติกรรมต่อแนวทางการจัดการอาการปวดเรื้อรัง พบว่าแพทย์ผู้เข้าร่วมการศึกษามีวิธีสั่งจ่ายยาที่เหมาะสมกับลักษณะอาการและผลกระทบจากการปวดของผู้ป่วยแต่ละราย ส่วนพยาบาลมีการประเมินและดูแลผู้ป่วยครบทุกมิติ (กาย ใจและสังคม) 3) สำหรับด้านการดูแลผู้ป่วยแบบองค์รวม มีเพียงผู้เข้าร่วมการศึกษางานรายที่เข้าใจความหมายอย่างแท้จริงและปัจจุบันยังไม่มีกรณีดูแลผู้ป่วยแบบองค์รวมอย่างเป็นระบบ แต่มีเพียงการดูแลร่วมกันระหว่างสหสาขาวิชาชีพ และ 4) ปัญหาในการจัดการอาการปวดเรื้อรังส่วนใหญ่พบปัญหาความร่วมมือในการใช้ยาของผู้ป่วยภาระงานที่มากของบุคลากรทางการแพทย์ขาดผู้นำในการจัดตั้ง

สรุปผลการวิจัย: การศึกษานี้ทำให้เข้าใจมุมมองของแต่ละวิชาชีพและปัญหาที่พบในการจัดการอาการปวดเรื้อรังที่ไม่ได้มีสาเหตุจากโรคมะเร็งสามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดอบรมให้แก่บุคลากรและพัฒนาระบบการดูแลผู้ป่วยกลุ่มนี้แบบองค์รวมในโรงพยาบาลต่อไป

คำสำคัญ: ทัศนคติ พฤติกรรม บุคลากรทางการแพทย์ อาการปวดเรื้อรัง การดูแลแบบองค์รวม

¹ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² เภสัชกรชำนาญการ โรงพยาบาลมหาสารคาม

Corresponding author: คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150 โทรศัพท์ 080-2594122 e-mail: pkittiboonyakun@gmail.com

การศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยที่ได้รับยา GPOvirS30 และสูตร d4T+3TC+EFV

นัทที พรประภา¹, ธนวัฒน์ ตั้งเจริญศิริรัตน์¹, ธีรชัย ลาวัณย์พร¹, อัทธพนิกา จังชัยวีระยานนท์¹, อนันธิกา ธนาวุฒิ¹, พนิดา คำผล²

บทนำ: ยาด้านไวรัสสูตร HAART ได้ถูกนำมาใช้ในผู้ติดเชื้อ HIV/AIDS ตั้งแต่ พ.ศ. 2543 เนื่องจากให้ประสิทธิภาพในการรักษาสูง ขณะเดียวกันก็ส่งผลข้างเคียง เช่นอาการเจ็บปวด ผลกระทบต่อรูปลักษณ์ภายนอกและจิตใจ อันส่งผลต่อเนื่องต่อคุณภาพชีวิตของผู้ติดเชื้อ GPOvirS30 เป็นยาชนิดเม็ดรวม (d4T+3TC+NVP) ที่มีราคาถูกและรับประทานง่าย อย่างไรก็ตามได้มีรายงานอาการไม่พึงประสงค์ของ NVP ต่อตับและผิวหนังมากกว่า EFV การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยที่ได้รับยาด้านไวรัส GPOvirS30 กับสูตร d4T+3TC+EFV600 ที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลนครปฐม ในช่วงเดือนธันวาคม พ.ศ.2555 ถึง เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2556

วิธีการดำเนินการวิจัย: การวิจัยผ่านการพิจารณาจริยธรรมของคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วัดคุณภาพชีวิตโดยใช้แบบสอบถามขององค์การอนามัยโลกชุดย่อฉบับภาษาไทย (WHOQOL-BREF-THAI: Cronbach's alpha 0.84) วัดคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยด้านร่างกาย (35 คะแนน) จิตใจ (30 คะแนน) สังคม (15 คะแนน) และสิ่งแวดล้อม (40 คะแนน) วิเคราะห์ผลโดยใช้ Independent t-test

ผลการศึกษารายละเอียด: พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) ของคะแนนคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยกลุ่มที่ได้รับยา GPO-virS30 ($n=50$) และกลุ่มที่ได้รับยา d4T+3TC+EFV600 ($n=75$) ดังนี้ ค่าคะแนนโดยรวม (97.64 vs. 91.5) คะแนนองค์ประกอบด้านสุขภาพกาย (28.16 vs. 25.73) คะแนนองค์ประกอบด้านจิตใจ (23.46 vs. 21.72) และคะแนนองค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อม (28.82 vs. 27.27) ค่า power ของการศึกษา 0.86

สรุปผลการวิจัย: ผู้ป่วยกลุ่มที่ได้รับยา GPOvirS30 มีระดับคุณภาพชีวิตโดยรวม คุณภาพชีวิตด้านร่างกาย คุณภาพชีวิตด้านจิตใจ และคุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อม ดีกว่ากลุ่มผู้ป่วยที่ได้รับยา d4T+3TC+EFV

คำสำคัญ: HIV AIDS คุณภาพชีวิต GPOvirS30 d4T+3TC+EFV

¹ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม.

² ฝ่ายเภสัชกรรม โรงพยาบาลนครปฐม.

*** Corresponding author:** คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม 73000 โทรศัพท์/โทรสาร 034-255-800 e-mail: nattee@su.ac.th.